

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează **ADMINISTRAȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează **REDACȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Michel - P. Hamelet:

NICOLAE CEAUȘESCU

biografie și texte selectate

— EDIȚIA ÎN LIMBA ROMÂNĂ —

La începutul acestui an a apărut în Franța volumul: „**Nicolae Ceaușescu avec ses textes essentielles**” — éditions Seghers Paris, 1971 — Colection „Destins politiques”, autor cunoscutul publicist francez Michel-P. Hamelet.

Ocupându-se de ilustra personalitate politică a Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, cartea aceasta a stîrnit un viu și puternic interes în opinia publică mondială. În numărul său din 1 aprilie, Telegraful Român s-a ocupat, într-o scurtă cronică, de această carte.

În aceste rînduri tratăm mai pe larg conținutul volumului, tradus în limba română și tipărit în Editura Politică, București 1971, 222 pagini.

De la bun început, autorul cărții se des-tăinuie, accentuînd în introducere:

„Ce m-a îndemnat să schițez biografia lui Nicolae Ceaușescu? Ar fi o greșală ca cititorul să vadă în notele și comentariile de față, care sînt departe de a fi exhaustive, o apologie și o adeziune a autorului la ideologia comunistă. Nu mi-am propus să elaborez un studiu critic sau polemic, ci să adun laolaltă fapte, să-l prezint pe tînar, pe militant, pe șeful de stat în contextul lor real, fără nici o intervenție subiectivă în istoria lor, să țin seama înainte de orice, cum ar spune chiar președintele Ceaușescu, de realitățile concrete”.

Michel-P. Hamelet l-a văzut pe Conducătorul Statului nostru de nenumărate ori, înainte de a scrie cartea. A stat de vorbă cu numeroși martori oculari ai activității sale politice multilaterale, a consultat documentele și piesele din dosarele vremii etc., încrestînd în paginile cărții principalele momente din viața Domnului Președinte al Consiliului de Stat al țării noastre.

Sînt evocați astfel anii copilăriei din satul său natal, Scornicești, județul Olt, în cuvinte ca acestea: „**Legenda a început să-și împletească firul cu istoria. Din micul sat al Scorniceștilor au pornit odinioară patru căpitani de-ai lui Mihai Viteazul, voievodul muntean din secolul al XVI-lea, care în vremea scurtei lui domnii de opt ani a eliberat și a unit țările române. Copilăria lui Nicolae Ceaușescu a fost legănată de povestirile despre acele vremuri eroice, a căror amintire era păstrată cu sfințenie și mare mîndrie de tatăl**

lui și, alături de acesta, de întreg satul...” (pag. 10).

Între cei nouă frați care sînt în viață, Nicolae, cel de-al treilea, încă la 11 ani a simțit greutățile, fiind ucenic în atelierul unui mic meseriaș. La 15—16 ani face primii pași în mișcarea muncitorească revoluționară. Este arestat pentru prima dată la 23 noiembrie 1933 pentru „incitare la grevă” în timp ce răspîndea niște afișe, iar la 18—19 ani a început să participe activ la lupta antifascistă, luptă care a culminat cu răsturnarea dictaturii militare antonesciene. El gustase însă înainte rigorile aspre ale închisorilor: ale Doftanei, Jilavei, Caransebeșului și ale lagărului de la Tg. Jiu, fiindcă lua parte regulat la întrunirile din ilegalitate.

„**Comitetul național antifascist** — scrie autorul la pag. 15 — se întrunea des. **Tînarul Nicolae lua cuvîntul, vorbind cu o înflăcărare care a făcut să fie remarcat. El își rostea cuvîntarea, spune un martor ocular, într-un ritm asemănător revărsării tumultuoase a torenților ce coboară din Carpați**”.

La capitolul II, intitulat: „**Revoluția**”, autorul subliniază apariția conducătorului și comandantului militar care se întrevedea cu prisosință din curajul și acțiunile dîrze ale Președintelui Nicolae Ceaușescu. În capitolul III: „**La cîrmă**”, vine cu date ample asupra luptei duse de Șeful statului nostru pentru o democrație socialistă și independență națională, pentru realizarea marilor prefaceri din perioada construcției socialiste. Subliniază contribuția uriașă a Domnului Nicolae Ceaușescu la elaborarea politicii interne și externe a statului nostru, pasiunea, devotamentul și talentul său pus în slujba poporului și a Patriei noastre, însușiri deosebite care i-au adus atîta simpatie și popularitate nu numai în țară ci și peste hotare. Domnia Sa a pus în practică tot ceea ce a spus, așa cum accentuiază autorul la pag. 73:

„**Teoria n-are nici o valoare dacă nu este confirmată de practică. Teoria este treaba specialiștilor, practica reprezintă viața poporului. Legătura indisolubilă dintre una și cealaltă, controlul justeții teoriei prin eficiența practicii reprezintă pentru președintele Ceaușescu metoda esențială de conducere**”.

Autorul apreciază de asemenea capacitatea sau puterea cu care Președintele țării noastre intuiește marile probleme ale

(Continuare în pag. 3)

Din trecutul Mănăstirii Rîmeț

Mănăstirea Rîmeț este una din cele mai vechi din Transilvania, fiind amintită pe o notă a unui registru din arhiva acestei mănăstiri ca existînd în 1215, cînd monahii Romulus și Ghenadie au plecat din Mănăstirea Rîmeț și au pus temelia mănăstirii Sf. Arhangheli din Peri (Maramureș), distrusă în 1225 de tătari. Cercetătorii istorici fixează data zidirii în sec. XIV—XV.

Mănăstirea Rîmeț este așezată în munții Trascăului, pe așa zisa „vale a mănăstirii”, ce izvoarăște din munții Abrudului și se varsă în Mureș, lângă Teiuș.

Biserica mănăstirii este din piatră, în formă de navă dreptunghiulară, cu o absidă pentagonală la altar și un turn masiv. Are numai două uși la altar, iar sub masa sf. altar un izvor natural de apă. Biserica este pictată în frescă, avînd trei straturi de pictură depuse: primul pe timpul lui Matei Corvin (1487), așa cum reiese din pisania scrisă în piatra de la ușă, și ultimul în 1809. Din prima pictură se păstrează doar cîteva pomelnice ale ctitorilor în altar.

Mănăstirea Rîmeț a fost zidită cu contribuția unor credincioși din diferite părți ale țării, fiind însă ocrotită și ajutată de domnitorii și mitropoliții din Țara Românească prin diferite danii. Printre donatori și ocrotitori se numără Matei Corvin, Radu de la Afumați, Mihai Viteazul, Constantin Brîncoveanu și mitropoliții Țării Românești: Teodosie și Atanasie.

Acest așezămînt prezintă prin vechimea lui (sec. XIII — cf. V. Vătășeanu în Istoria Artei Feudale a Țărilor Românești, vol. I, București 1959, p. 566) o deosebită importanță istorică-bisericească, atestînd prezența elementului ortodox românesc băstinaș pe aceste meleaguri, rezistînd de-a lungul timpului încercărilor de catolicizare, prin viețuitorii lui și prin credincioșii din jur.

Mănăstirea Rîmeț a înscris în secolul XVIII-lea pagini de luptă pentru apărarea credinței noastre. Veacul XVIII este epoca încercărilor nenumărate ale stăpînirii habsburgice de-a determina prin toate mijloacele să treacă românii ortodocși la „unirea” cu Roma.

Pentru a stăvili mișcarea religioasă a lui Sofronie, care periclita unirea de la 1700, Curtea din Viena a trimis pe generalul Bucow în Transilvania, care a dărîmat numeroase mănăstiri și biserici ortodoxe, între care se numără și cea de la Rîmeț, în anul 1762.

A doua dărîmare a Mănăstirii Rîmeț s-a făcut în 1785, anul cînd au fost executați Horia și Cloșca tocmai pentru că „mănăstirea cu credincioșii din Rîmeț și din jur au participat efectiv la revoluția lui Horia”, — după relatarea scrisă a egumenului Silvestru (Ștefan Meteș, Mănăstirile din Transilvania, p. 60).

Dar credincioșii din jur au restaurat-o în scurt timp și au apărut-o de orice răpire.

La dese încercări ale Blajului de a prelua mănăstirea pe seama fostei Episcopii greco-catolice, credincioșii ortodocși din jur s-au opus cu toată dîrzenia, alungînd pe cîntărețul bisericesc căruia episcopul Petru Aaron îi făgăduise că-l va face preot dacă va trece la uniație. În memoriul de apărare a dreptului de proprietate, credincioșii motivează că din cele mai vechi timpuri biserica mănăstirii a fost a ortodocșilor și „acolo copiii noștri învață literele și slujbele divine” (Dr. Sebastian Stanca, Mănăstirea de la Rîmeț, Cluj 1936, p. 18).

Rolul acestei mănăstiri în viața credincioșilor ortodocși români este subliniat și în memoriul locuitorilor din 1821: „Noi rîmețenii și ponoreni,

(Continuare în pag. 2)

Trăirea întru Hristos

„Dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește întru mine“.

(Galateni 2, 20)

Sfinții Apostoli, păstrând pe Hristos în sufletele lor și dorind să continue cu „sămănarea seminței duhovnicești“, s-au străduit să păzească puritatea credinței creștine. De aceea când s-a ivit prilejul, ei s-au întrunit în „Sinod“, în sinodul Apostolilor, din primăvara anului 51, spre a dezbate problemele legate de vestirea învățaturii Mântuitorului, luând hotărâri după principiul: „precum s-a părut nimerit Sf. Duh și nouă“ (F. Ap. 15, 28), adică precum a dat Sf. Duh Apostolilor să decidă.

Pe această bază s-au răzimat apoi întrunirile de episcopi, pentru ca în sensul „succesiunii apostolice“ să se transmită mai departe „trăirea întru Hristos“. În acest sens au fost înscrise vechile sinoade de episcopi, apoi sinoadele mitropolitane și pînă la „sinodul ecumenic“, în care era reprezentată Biserica întreagă, cu scopul lămuririi către toți a dreptei credințe (în sens dogmatic), a stabili uniform principiile de viață creștină (în sens moral), a defini constituția cultului creștin (în sens liturgic) și a preciza condițiile de disciplină creștină (în sens canonic).

Primul sinod ecumenic s-a ținut la Niceea în 325, urmînd apoi alte șase sinoade ecumenice, pînă la al șaptelea, tot de la Niceea, din 787, la care au fost stabilite măsurile și precizările dogmatice de strictă urgență și necesitate, precum și cele canonice, pentru a fi menținută unitatea de credință și de organizație, potrivit precizării date de Mântuitorul despre „un Domn, o credință și un botez“, precum și despre „o turmă și un păstor“, principii exprimate apoi în Simbolul de credință prin definiția caracteristicilor Bisericii, că este: una, sfîntă, sobornicească și apostolească (adică ierarhică). Scopul sinoadelor ecumenice a fost „lămurirea și apărarea“ învățaturii corecte, date de Mântuitorul, și exprimată prin cuvîntul „Ortodoxie“. De aceea, la capătul sinoadelor ecumenice, la 11 martie 843, a fost stabilită ziua „biruinței dreptei credințe asupra tuturor abaterilor“, prin stabilirea „Duminicii Ortodoxiei“.

Acest exemplu, de trăire „sinodală“ întru Hristos și învățatura Sa, a fost urmat și în secolele următoare, întrunindu-se sinoade ocazionale și după trebuință; astfel de pildă a fost întrunit la Constantinopol Sinodul „endemic“ interortodox, din 920 pentru definirea Codicelui obligator de canoane pentru Biserica; în 1351, tot la Constantinopol s-a ținut sinodul pentru aprobarea „teologiei luminilor“ precizată de Grigorie Palama cu privire la „deschiderea cerurilor către credincioși“ prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu, prin Sf. Evanghelic, prin Biserica și prin Sf. Taine, în centru cu Sf. Euharistie, pentru că Hristos dorește să trăiască întru oricine, care crede în El. La soborul de la Iași, din 1642, cu participarea reprezentanților celor trei ramuri etnice ortodoxe: greacă, slavă și română, a fost aprobată: Mărturisirea de credință ortodoxă, a mitropolitului Petru Movilă, care a devenit carte simbolică pentru întreaga Biserica Ortodoxă; în 1666, la sinodul de la Moscova din 1666 au fost date dispoziții cu privire la disciplina în Biserica; și așa au urmat și alte sinoade. În secolul al XX-lea Biserica ortodoxă s-a străduit să continue străduințele ei tradiționale, spre binele credincioșilor ei. În acest sens Patriarhia Ecumenică a emis, în 1920, enciclica „Comuniunea Bisericilor“, în care a îndemnat nu numai la adîncirea unității interortodoxe, ci și la relații intercreștine, adică ecumeniste. Pe linia internă s-au depus străduințe pentru întrunirea unui „Sfînt și Mare Sinod Panortodox“.

Astfel au urmat întrunirile de la Mănăstirea Vatoped din Sf. Munte Athos în 1930, apoi congresul profesorilor de teologie ortodoxă de la Atena din 1936 și apoi întrunirile de caracter panortodox de la Moscova din 1948 și 1958, cu privire la: înnoirea internă, îndreptarea calendarului și prăznirea Sf. Paști, relațiile intercreștine și disciplina bisericăscă.

La sinodul de la Rhodos, din 1961, au fost precizate 39 de teme, cuprinse în 8 subiecte și date în studiu profesorilor de teologie ortodoxă din toată lumea. Cercetările au continuat la întrunirile de la Rhodos din 1963 și 1964, apoi a teologilor de la București din 1964, cu continuare la întrunirea de la Belgrad din 1966. În fine, conferința panortodoxă de la sediul extern al Patriarhiei Ecumenice, de lângă Geneva, din 1968, a ales 6 teme pentru cercetare mai urgentă: Credința și dogma; Cultul ortodox; Disciplina bisericăscă; Rînduiala Sf. Cununii; Problema calendarului și

Iconomia în Biserica Ortodoxă. Întrunirea Sfințului Sinod Panortodox a fost stabilită pentru 1972, la Alexandria.

Contribuția Bisericii Ortodoxe Române a fost în tot acest timp substanțială; la început prin calendarul cel mai precis al îndreptării calendarului, apoi din timpul Prea Fericitului Patriarh Justinian prin participarea la contacte panortodoxe și cele ecumeniste, prin aplicarea „Apostolatului social“, și prin elaborarea temei despre „Iconomia bisericăscă“, pentru care a și primit laudă generală.

Astfel Biserica Ortodoxă, precum și Biserica Ortodoxă Română în special, dovedește că Hristos trăiește în ea, și că credincioșii ei trăiesc întru Hristos, căruia i se cuvine mărirea, închinăciunea și mulțumirea, Amin!

Prof. M. Șesan

Folosul postului

După cum știm, în 15 noiembrie din fiecare an noi, creștinii ortodocși, începem Postul Crăciunului, perioadă specială de pregătire sufletească și trupească de întîmpinare cu vrednicie a marelui praznic al Nașterii Domnului.

Cu privire la post, Mîntuitorul nostru Iisus Hristos ne spune: „Cînd postiți, nu fiți posomorîți ca fărnicii, că ei își întunecă fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr grăiesc vouă, își iau plata (cuvinită). Tu, însă, cînd postești, unge capul său și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este întru ascuns, și Tatăl tău care vede întru ascuns îți va răsplăti ție... Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta“ (Matei 6, 15, 21).

Din aceste cuvinte postul, la anumite intervale de an, apare ca un lucru de la sine înțeles. Într-adevăr, postul aparține vieții creștine. Dacă primim fără patimă în jurul nostru ușor ne convingem că postul, adică reținerea de la anumite alimente, sau chiar de la orice mîncare, e o condiție a vieții, a sănătății, nu numai trupești ci și sufletești.

Postul trebuie considerat ca un exercițiu sănătos nu numai pentru corp, ci și pentru suflet.

Postul este în același timp și o jertfă a noastră pentru Dumnezeu, o pășire înainte în lepădarea de egoism, în eliberarea de legăturile răutăților, o desprindere de patimă, pentru ca astfel urmînd pe Hristos, prin Jertfă, să avem, la timp potrivit, bucuria învierii depline.

Postul trebuie orientat apoi spre aproapele. El nu este numai autodisciplină, ci, în egală măsură, și revărsarea de dragoste, de fapte bune, spre semenii noștri. Trîind în comunitate, postul nu trebuie să ne desprindă de semenii. Cu alte cuvinte postul trebuie să fie strîns unit cu dragostea de aproapele.

Creștinul adevărat se prezintă în fața lui Dumnezeu cu mîinile pline de fapte bune, pentru binele tuturor.

Postul însă înseamnă și bucurie, căci el e eliberare. El ne ajută să producem ordine, ierarhie în noi înșine. Postul ajută sufletul să stăpînească impulsurile trupului. Prin aceasta se restabilește în noi scara valorilor. Prin aceasta urechea noastră devine mai atentă la glasul lui Dumnezeu și brațul nostru mai gata la împlinirea voinței Sale. Iată, așadar, cîteva gînduri despre ceea ce înseamnă postul pentru viața noastră creștinească, la care bine este să luăm seama, acum la început de post, spre binele nostru trupesc și sufletec.

Pr. Avram Petric

Din trecutul Mănăstirii Rîmeț

(Urmare din pag. 1)

de cînd sînt aceste două sate și altele din jur, noi acolo (la mănăstire) ne-am pomenit a avea școală și dascăli și prunci de învățat și dacă ni se ia aceea, noi rămînem fără învățatură ca dobitoacele“.

În apărarea dreptului de proprietate a mănăstirii pe seama ortodocșilor, protopopul ortodox Ighian, și episcopul ortodox Vasile Moga de la Sibiu, trimit un memoriu întemeiat guvernatorului din Transilvania în 1827, în urma căruia guvernul dă un decret prin care biserica mănăstirii rămîne pe seama ortodocșilor.

Datorită sprijinului Statului nostru s-au înființat aici două posturi de ghizi, în care s-au angajat două persoane, ce stau la dispoziția turiștilor din țară și străinătate, veniți în aceste locuri în număr tot mai mare pentru a vizita acest monument istoric și colecția de obiecte vechi pe care le posedă.

Pr. F. Costea

Credințe deșarte

Ohozia a căzut oarecînd din foișorul casei sale. Ținut de frica morții, a trimis grabnic soli în Samaria să întrebe pe idolul Baal: „Însănătoși-mă-voi din boala aceasta“ (4 Regi 1, 2—3).

Pe drum, oamenii împărătești se întîlniră cu slăvitul între prooroci, Ilie, care, însuflăt de Sus, le grăi, muștrîndu-i: „Au doară în Israel nu este Dumnezeu, de vă duceți să întrebați pe Baal?“.

Ce împărat ușuratic, sărac de minte și olog în nădejde!

Și trimișii se întoarseră cu înștiințarea osîndeii, care făcu pe împăratul să se cutremure în așternutul său: „Din patul în care zaci nu te vei mai scula“. Așa pieri Ohozia întru neslavă, datorită credinței sale deșarte.

Din nefericire însă, mai sînt și dintre noi care fac asemenea lui, care în încercări mai grele aleargă după cuvînt și sprijin la stricătorii de suflete, la tot soiul de meșteșugari ai ghicitului.

Nelămuriți, cu minte de prunc își pleacă inima la vrăjile înșelătorilor, cred în semne întunecate și în numere prevestitoare de prăpăd; în întîmplări rele, ce se petrec în lume, în zile sorocite, în soarta potrivnică, în atîtea lucruri care n-au putere, nici de la Dumnezeu, nici după firea lor.

Ba și mai mult, se tem, ca de foc, de niște potriviri năstrușnice. Un iepure sau veritabil și-au trecut pe dinainte; oarecine și-a ieșit în cale cu donița goală; cucul și-a cîntat în față; ai auzit un corb croncînd sau un motan strănutînd; ai pășit la drum cu piciorul stîng... Vai ție!

De te rătăcești în codru, mama-pădurii îți strică mintea; la izvor, te așteaptă un duh rău; dacă treci, pe întuneric, prin țintirim, bun e Domnul de mai scapi cu zile. Ce de primejdii te pîndesc la tot pasul!

Pricolicii îți ies, noaptea, în cale; strigoii vin să te sugrume; ielele te apucă și te poartă prin văzduh. Și cîte alte nenorociri stau să-ți cadă asupra capului!

Ci furii de suflete, nesățioșii de cîștig urît, cu vicleșug umblînd, sînt gata să-ți sară într-ajutor. Născocind basme cu fapte misterioase, în forțe ascunse, de care cică ar dispune după bunul lor plac, pentru sau împotriva ta, te fac să-ți pierzi cumpătul.

Necunosătoarele întru cele ale învățaturii sănătoase, asemenea suflete își scornesc singure spaima și suferința, cer sfat și ocrotire lucrătorilor minciunii, își pun nădejdea în boscoane și în alte lucruri nepotrivite, în cîte ceva care mai există pe ici pe colo, dar despre care Sf. Scriptură spune că este „plin de toată viclenia și de toată înșelăciunea, fiul diavolului, vrăjmașul a toată dreptatea... cel ce strîmbă căile Domnului cele drepte“ (F. Ap. 13, 10). Cum îi va da lumină și povață o astfel de faptură?

Nesțiința și îndoiala nădejdiei, nestatornicia inimii și minții, amăgirea duhului și simțurilor, toate laolaltă nasc credința deșartă sau superstiția.

Neorînduială launtrică, superstiția întretine o stare de neliniște apăsătoare, pricinuieste frămîntări sufletești și îngrijorări adînci. Dărîmă încrederea credinciosului în Domnul puterilor și în sine însuși; îi ruinează virtutea bărbăției, prefăcîndu-l într-o ființă fricoasă, slăbănoagă, neputincioasă.

Înapoiți în veac, superstițioșii se lasă în voia soartei, pradă gîndurilor negre, visărilor bolnave, speranțelor zadarnice. „Umblă fără rînduială, nelucrînd nimic, ci iscodind“ (II Tes. 3, 11). Așteptînd totul de la noroc, ei tăgăduiesc, prin atitudinea lor trîndavă, voința de a fi, de a exista, de a înfăptui. Leneși spre osteneala faptelor credinței și nepăsători de îndatoririle dragostei, se codec să ia parte harnică la răspîndirea și împlinirea procesului de înnoire a vieții și lumii.

Ca să-ți făurești drum prin ani, să fii cineva, să ajungi ori să însemnezi ceva în viață, prin Harul cerului și prin tine însuși — prin vrednicia ta — trebuie să te ostenești, să te bați crîncen, să te războiești pînă la sînge. Nimic de seamă nu poți făptui fără trudnicie, dăruire și jertfă de sine.

Să judecăm singuri: Poate oarecine lega și dezlega căsătoriile, hotărî în treburile inimii, mărita fete bătrîne și însura flăcăi tomnatici, lua mana vacilor? Au pot minciinoșii tîlcuitori de taine prevesti soarta viitoare?

Dumnezeu le-a rînduit așa pentru liniștirea inimii și folosul nostru sufletec. Chiar cunoscînd dinainte cele ce vor să fie, au putea-ne-vom adăuga „la statură măcar un cot“ (Matei 6, 27), ori la viață o zi?

Ce ne învață Sfînta Scriptură?

„Oricine se va duce la descîntători sau la vrăjitori... voi pune fața mea asupra aceluia și-l voi pierde din poporul lui“ (Levitic 20, 6).

(Continuare în pag. 4)

Biserica românească în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza

După revoluția din 1848, un alt eveniment de seamă în istoria țării noastre a fost unirea celor două principate, Moldova și Muntenia, într-un singur stat sub numele de România, act realizat în 1859, punându-se astfel bazele statului modern român. Acest act a fost o urmare firească a luptei de veacuri dusă de poporul român pentru unirea într-un stat liber și suveran. La realizarea unirii din 1859 au adus aportul și unii dintre slujitorii Bisericii Ortodoxe din Muntenia și Moldova. Cei doi mitropoliți de atunci, Nifon al Ungrovlahiei și Sofronie Miclescu al Moldovei, au fost președinți ai Divanurilor Ad-Hoc din 1857, în care s-a cerut unirea celor două țări, precum și președinți ai Adunărilor electivă, care au ales pe Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei (5 ianuarie 1859) și apoi al Țării Românești. În afară de ei, au mai propovăduit cu însuflețire ideea unirii celor două principate și alți clerici și ostenitori cu fapta și cuvântul, alături de ceilalți fruntași ai luptei naționale și sociale, pentru unirea celor două țări.

După realizarea unirii principatelor române, deci după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn în amândouă principatele, în viața Bisericii au avut loc o seamă de reforme, care au dus la schimbări profunde, în viața Bisericii din noul stat, România. Primele schimbări s-au produs în însăși ierarhia bisericească. În urma unirii existau în România două scaune mitropolitane: la București și Iași, fiecare cu vechile eparhii sufragane, Râmnic, Buzău și Argeș în Muntenia, Roman și Huși în Moldova. La 19 iunie 1859, guvernul a numit pe arhimandritul Dionisie Romano ca locțiitor al episcopului Filotei al Buzăului. El a fost hirotonit arhieru abia în 1862, la Iași, tot fără consimțământul mitropolitului.

Tot în 1859 guvernul a hotărât trecerea în administrarea Ministerului Cultelor a averii unor mănăstiri neînchinat (Neamț, Secu, Agapia, Văratec, Adam, Voroneț, Bogdana). În 1863 s-a petrecut același lucru și în Țara Românească.

În 1860 s-au desființat în Moldova pe baza unui decret domnesc, două mănăstiri (Doljești și Zăgavia), precum și 31 de schituri, bisericile lor devenind biserici de mir. În mai 1861, mitropolitul Sofronie Miclescu a murit, fiind îngropat la mănăstirea Neamț. În locul său scaunul a fost ocupat — ca locțiitor de mitropolit — de arhierii Chesarie Rășmeriță (1860—63) și apoi de Calinic Miclescu (1863—65), nepotul de frate al lui Sofronie.

La 17 noiembrie 1864, printr-un decret domnesc, s-a înființat Episcopia Dunării de Jos, încredințată arhierului Melchisedec Ștefănescu, tot cu titlu de locțiitor. Așadar, pînă în 1865, majoritatea scaunelor vlădicești erau ocupate numai de locțiitori, excepție făcînd numai scaunul mitropolitan din București, ocupat de mitropolitul Nifon și cel al Râmnicului, ocupat de episcopul Calinic cel Sfînt, amîndoi aleși în 1850.

În cursul domniei lui Cuza s-a încercat și o reorganizare a învățămîntului teologic. Astfel, în 1860 s-a înființat o Facultate de Teologie în cadrul Universității din Iași, avînd ca profesori pe arhierii Filaret Scriban și Vladimir Suhopan. A fost desființată însă în 1864. Prin „Legea instrucției publice” din 1864 se prevedea trecerea Seminarilor în grija Statului. În fiecare eparhie funcționa cîte un seminar de gradul I cu 4 clase, iar la București și Iași cîte un seminar de gradul II cu 8 clase. Tot în 1864, prin „Legea comunală”, actele de stare civilă au fost date în seama primăriilor. Tot atunci divorțurile au fost luate din competența tribunalelor bisericești (dicasterii) și trecute în sarcina tribunalelor civile. În același an, prin „Legea pentru înmormîntări”, toate cultele erau obligate să-și facă cimitire la cel puțin 200 m de marginea fiecărui sat sau oraș, interzicînd înmormîntările în lăcașurile de cult sau în apropierea lor. Prin reforma agrară a lui Cuza din 1864, s-a urmărit și o îmbunătățire a stării materiale a clerului, dîndu-se fiecărei biserici parohiale, acolo unde era cu putință, cîte 8,5 ha de pămînt.

Spre sfîrșitul anului 1864 s-au dat alte două legi care priveau viața bisericească. Astfel, printr-un decret se reglementa problema monahismului, în sensul că nu mai puteau fi călugăriți decît cei cu studii teologice și cu vocație, ca din rîndul acestora să se poată recruta membrii clerului înalt. Din restul credincioșilor puteau fi călugăriți bărbații, la vîrsta de cel puțin 60 de ani și femeile

la cel puțin 50 de ani, dar și aceștia numai cu anumite formalități.

La 3 decembrie 1864 s-a promulgat o altă lege, numită „Decretul organic pentru înființarea unei autorități sinodale centrale”. Prin aceasta se urmărea înfăptuirea unificării bisericești a Principatelor, după ce în 1859 se înfăptuise cea politică. Pînă atunci cele două Biserici ortodoxe din Țara Românească și Moldova, erau lipsite de o autoritate sinodală, fiind dependentă de Patriarhia de Constantinopol. De aceea prin primul articol al acestei legi se declara „independența” Bisericii Ortodoxe Române. Existînd deci o Biserică independentă, în mod firesc ea avea nevoie de un sinod. Ca atare, al doilea articol al legii prevedea formarea unui sinod general al Bisericii Ortodoxe Române, precum și cîte un sinod eparhial, pentru fiecare eparhie. Sinodul general era format din mitropoliții și episcopii eparhioți, din arhierii titulari români, din cîte trei deputați de fiecare eparhie, aleși din clerul de mir dintre preoții de mir sau laicii cu studii teologice și din decanii Facultăților de Teologie, care urmau să se înființeze la București și Iași. Sinoadele eparhiale erau formate din chiriarhul locului, din cei trei membrii aleși pentru sinodul general și din rectorul seminarului eparhial respectiv.

În atribuțiile sinodului general intrau chestiuni legislative, administrative și judecătorești. În atribuțiile lor intrau multe probleme care, potrivit canoanelor și rînduieilor bisericești, erau numai de competența ierarhiei și nicidecum de a preoților de mir sau a laicilor. Sinodul s-a întrunit doar în trei rînduri (1865, 1867 și 1869), fără să-și poată impune autoritatea, fiind de la început osîndit chiar de către unii din membrii săi. Se înțelege că hotărîrile luate de acest sinod nu s-au aplicat, căci nu le-a dat nimeni nici o importanță, iar proclamarea „independenței” Bisericii noastre față de Patriarhia ecumenică a rămas fără urmare.

Ca o urmare a acestei legi la începutul anului 1865, Alexandru Cuza a acordat mitropolitului Nifon al Ungrovlahiei titlul de „Primat al României”, lucru absolut necesar pentru întărirea unificării administrației bisericești din noul stat.

Ultima lege bisericească a lui Cuza a fost „Legea pentru numirea de mitropoliți și episcopi eparhioți din România”, din 11 mai 1865. Prin această lege se prevedea numirea mitropoliților și a episcopilor eparhioți de către domn, pe baza recomandării Consiliului de miniștri. Ca urmare a acestui decret au fost numiți în cursul aceleiași luni ierarhi noi la toate scaunele ocupate pînă atunci numai de locțiitori, firește dintre cei considerați ca oameni de încredere ai guvernului. Așa au fost numiți: Calinic Miclescu, mitropolit al Moldovei, Atanasie Stoienscu la Roman, Iosif Gheorghian la Huși, Melchisedec Ștefănescu la Ismail, Dionisie Romano la Buzău și Neofit Scriban la Argeș. Scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei era ocupat în continuare de mitropolitul Nifon, iar cel de la Râmnic de Calinic cel Sfînt.

Situația Bisericii ortodoxe din România și a episcopilor numiți prin decret s-a rezolvat definitiv abia în 1872, cînd s-au pus bazele canonice ale Sf. Sinod, existent și azi în Biserica noastră.

Legea secularizării averilor mănăstirești dată de guvernul lui Alexandru Ioan Cuza a fost de mare folos țării și Bisericii, fiind aprobată cu căldură de toți ierarhii ortodocși români. Se știe că din pricina situației grele în care se aflau Bisericile Ortodoxe de limbă greacă din imperiul otoman, domni români au început încă din secolul XVI să închine locașurile ridicate și înzestrate de ei mănăstirilor sau Patriarhiilor din Răsărit (Ierusalim, Muntele Athos, Muntele Sinai, Constantinopol, Alexandria, Antiohia), precum și altor centre ortodoxe din Răsărit. În epoca fanariotă numărul lor a crescut și mai mult. O parte din veniturile mănăstirilor noastre era deci hărăzită pentru întreținerea și ajutorarea clerului grec din Răsărit. Cu timpul, din cauza nepăsării și lăcomiei călugărilor greci, dar mai ales a egumenilor care aveau în administrare mănăstirile închinat, acestea au ajuns într-o stare de ruinare. Din aceste pricini, în cursul secolului al XIX-lea s-au încercat în mai multe rînduri măsuri de îndreptare, dar fără succes. Ea a putut fi rezolvată definitiv abia în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Astfel, în tot cursul anului 1863 s-au luat diferite măsuri împotriva egumenilor și călugărilor greci ca: interzicerea săvîrșirii slujbelor în grecește, cu excepția a două biserici în toată țara, destituirii

NICOLAE CEAUȘESCU biografie și texte selectate

(Urmare din pag. 1)

contemporaneității internaționale, precum și căile de rezolvare a lor.

Partea a doua a volumului cuprinde o culegere de texte din rapoartele, cuvîntările, întîlnirile Președintelui Consiliului de Stat, Domnul Nicolae Ceaușescu, cu diferite categorii de cetățeni ai țării etc., din care reiese legătura trainică dintre Conducător și popor.

Citind cartea de care ne ocupăm, pe lîngă alte informații prețioase, reținem și adevărul, atît de evident pentru noi, că Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, este una cu obștea cea mare a țării noastre, ca unul care s-a născut și s-a ridicat din sînul ei și trăiește pentru binele poporului în fruntea căruia stă.

T. R.

de egumeni acuzați de felurite abateri, interzicerea tăierii pădurilor mănăstirești, încasarea veniturilor mănăstirilor de stat și altele. Se înțelege că în fața atîtor măsuri energice, care loveau grav în interesele bănești ale Locurilor Sfinte, acestea nu puteau rămîne nepăsătoare. Dar toate protestele lor au rămas fără nici o urmare. Iar în ziua de 13 decembrie 1863 guvernul lui Cuza, condus de Mihail Kogălniceanu, ministru al Cultelor fiind Alexandru Odobescu, a depus în Camera deputaților un proiect prin care se hotăra secularizarea tuturor averilor mănăstirești, fie închinat, fie neînchinat. Proiectul a fost admis cu mare entuziasm în aceeași zi.

În felul acesta a intrat în patrimoniul Statului un sfert din întreg teritoriul țării, stăpînit pînă atunci în cea mai mare parte de străini. Legea secularizării a produs o mulțumire generală în întreaga țară, înlăturîndu-se stăpînirea și abuzurile unor străini, reușindu-se ca în anul următor să se facă împrăștierea țăranilor noștri.

Îndată după acest mare act de dreptate socială și națională, au început uctirile clerului de la Locurile Sfinte, sprijinite de diferite puteri europene. Guvernul lui Cuza oferise inițial Locurilor Sfinte o despăgubire de 80 milioane de piaștri turcești, urcată ulterior la 150 milioane. Oferta a fost însă refuzată, cu indignare, iar statul român pînă la urmă n-a mai plătit nimic, în ciuda repetatelor intervenții ale călugărilor greci, sprijinite de reprezentanții Rusiei și Angliei la Constantinopol.

Analizînd legile date de Cuza Vodă care reglementau problemele Bisericii, constatăm că ele erau foarte progresiste pentru acel timp, fiind cerute de înseși schimbările adînci petrecute în viața Statului român. Greșelile lor de formă se datoresc necunoașterii temeinice a canoanelor și rînduieilor bisericești. De pildă, numirea ierarhilor de către domn nu era ceva cu totul nou, căci în trecut au fost multe cazuri cînd domni noștri impuneau pe scaunele vlădicești pe cine considerau vrednici. Pe lîngă aceasta, toți cei numiți, erau de mult timp hirotoniți arhierii, pe seama unor scaune vacante din Răsărit, avînd recunoașterea Patriarhiei de Constantinopol. Legea pentru obligativitatea folosirii limbii române în toate bisericile țării, ca și legea pentru înmormîntări, grija pentru seminarii și pentru starea materială a clerului, înființarea noii episcopii a Dunării de Jos, ne arată că guvernarea domnului Cuza avea cele mai bune sentimente față de Biserică. Trăinicia legilor sale ne-o arată faptul că multe din ele, cu îndreptările necesare, au ajuns să fie puse în practică mai tîrziu (de pildă: participarea laicilor și preoților de mir în organele deliberative ale Bisericii etc.). Iar în ce privește secularizarea averilor mănăstirești, aceasta se înscrie printre cele mai mari înfăptuiri ale domniei lui Alexandru Ioan Cuza, cu urmări binefăcătoare și pentru Biserică, dar mai ales pentru țară și cetățenii ei.

Mircea Păcurariu

„Icoane pe sticlă”

Între comorile de artă populară ale trecutului în țara noastră, un loc de frunte îl ocupă și icoanele pe sticlă. Acest meșteșug popular, dezvoltat la români timp de cel puțin un secol și jumătate, cu o înaltă măiestrie, este încă o oglindă limpede a calităților artistice și sufletești ale poporului român.

Dacă această artă a încălzit inimile și a hrănit sufletele credincioșilor noștri din vatra satului românesc, mai târziu și în special în zilele noastre, ea este cercetată cu viu interes și așezată la locul de cinste cuvenit în tezaurul creației artistice românești și chiar mondiale.

Astfel, pe lângă alte lucrări de seamă apărute în ultima vreme în țară și în străinătate, recenta carte din anul acesta a specialiștilor Cornel Irimie și Marcela Focșa, de la Muzeul Bruckenthal din Sibiu, cu titlul „Icoane pe sticlă”, deși într-un format mic are totuși un conținut prețios. Într-o prezentare de numai 30 de pagini, dar bazată pe cercetări serioase pe teren și cu o bibliografie de specialitate din țară și străinătate, care numără 87 de titluri, cartea ne oferă un istoric complet al acestei nobile arte, împreună cu caracteristicile ei.

Deși problema plasării în timp a picturii pe sticlă ca artă populară la români este încă discutată din lipsă de documente, autorii o așează între sfârșitul sec. XVII și prima jumătate a sec. XX. Este posibil ca această formă de artă să fi luat naștere în Tyrol și alte provincii germane de unde, răspinzându-se în Europa, să fi ajuns în Transilvania luând o dezvoltare rapidă, într-o epocă de condiții favorabile dezvoltării acestui gen de artă, când apar „glăjeriile”, întâi la Râșnov și mai târziu pe întreg cuprinsul Țării dintre munți, pe unde se vor dezvolta o serie de centre de pictură pe sticlă.

Cel mai vechi centru pare să fi fost cel de la Nicula (Gherla) unde au lucrat iconari vestiți ca: Tudor Tocariu, Dionisie Iuga, Ștefan Mircea, Șt. Belindean și o femeie Maria Chișor, fiind cei mai renumiți prin valoarea operelor lor. De la Nicula, iconari plecați prin țară și stabiliți prin alte părți vor duce cu ei această artă în toată Transilvania. Astfel s-au descoperit centre importante de pictură pe sticlă ca de pildă: Scheii Brașovului, unde au lucrat și iconari de la Nicula și unde a lucrat renumitul și talentatul „Ionoță din Brașov” (sec. XIX); în zona Sebeș-Alba cu centrele de la Lancrăm cu icoane vechi și datate de zugravi ai familiei Costea; de la Laz cu câteva familii de iconari ca Ion Zugravu și ultimul Aurel Rodeanu, iar în trei ei Simion Zugravu, care practica și pictura pe pânză lipită pe lemn; apoi cartierul Maieri din Alba-Iulia cu zugrăviile Prodan etc. În afară de cele de la Poiana Sibiului, Săliște și Vale, în jurul Sibiului au fost identificate în ultima vreme centre necunoscute de pictură pe sticlă cum ar fi Boița, Miercurea, Săcădate și Răhău. În cursul secolului

al XIX-lea se ridică în importanță activitatea centrelor din Făgăraș cu meșteri renumiți ca: Savu Moga, venit de la Nicula (1843) și stabilit la Arpașul de Sus, și Matei Timfoarea (Matei Prucaru al Timfoarei-Cârțișoara), care au făcut din opera lor o realizare din cele mai reușite. Merită amintiți și Ion Pop, Lindeș și Ana Dej.

Dintr-o asemănare de stil cu icoanele de la Nicula se deduce existența unui centru și în Maramureș. Autorii cărții găesc că au existat unele centre de pictură pe sticlă și în Moldova. Pe lângă centre bine cunoscute, se poate susține ipoteza că au existat și alte centre în regiunile Munților Apuseni, Bihor și Banat, după sutele de icoane pe sticlă de altă factură cu alte caractere de desen și culoare găsite în aceste locuri.

Dacă tehnica picturii pe sticlă este împrumutată de la Apuseni, ea se dezvoltă, totuși, pe o linie artistică tradițională, cu proprietăți de desen și culoare autohtone. Desenul cu o compoziție simplă și clară plină de armonie și cu o înfățișare a imaginilor plină de înțelesuri, iar culorile cu potrivirile, ritmul și cumpănirea lor, cu tonurile plăcute și armonios așezate, nicidecum tipătoare și totuși vii, dau acestor opere românești o valoare mult superioară celor străine. Fondul de podoabă care caută să umple golurile — pentru care artistul popular român are de zgust, — alcătuit din motive geometrice și vegetale (stele, chenare încrustate, frunze, flori etc.), liber împărțite dau efecte decorative încântătoare. Cu toate că centrele de pictură pe sticlă au genul lor aparte atât în desen cât și în culoare, totuși, întreaga pictură pe sticlă se prezintă într-un stil unitar, încadrându-se la rândul ei într-un tot unitar al întregii arte populare românești.

Mai sînt multe și importante trăsături ale artei icoanelor pe sticlă expuse în această carte, pe care nu le putem cuprinde în prezentarea de față.

Cartea din care am spicuit cele de mai sus, are și un scurt rezumat în limba franceză. 64 ilustrații prezentate la sfârșitul cărții vin în sprijinul înțelegerii și adevărării celor arătate mai sus.

Lucrarea alcătuită cu multă limpezime în expunere, într-un stil potrivit tuturor categoriilor de cititori, aduce noi și importante contribuții în acest prețios domeniu.

Ținînd seama de condițiile modeste și vitrege în care poporul nostru a știut și a reușit să creeze astfel de valori spirituale, ni se impune nouă — celor ce trăim într-o epocă cu condiții tot mai bune de afirmare a puterilor noastre creatoare — să apelăm la aceste surse autohtone de zidire sufletească și în același timp să le iubim, să le prețuim după cuviință, păstrîndu-le cu grijă, cei ce le avem, ca niște comori de mare preț moștenite de la înaintașii noștri. Prin aceasta îndeplinim nu numai o datorie creștinească ci și una patriotică.

Pr. Ioan Fulea

Sfântul Grigorie Decapolitul

În biserica Mănăstirii Bistrița din nordul Olteniei, județul Vâlcea, sînt adăpostite și venerate după cuviință moaștele Sf. Grigorie Decapolitul, căruia Biserica Ortodoxă îi face pomenire în fiecare an la 20 noiembrie, adresîndu-i cîntări de laudă și invocîndu-i ajutorul și sprijinul pentru diferitele trebuințe sufletești ale credincioșilor. Și nu arareori nădejde și cererile lor au fost împlinite, fiindcă Dumnezeu, de la care primim tot darul desăvîrșit, a săvîrșit minuni prin moaștele Sf. Grigorie Decapolitul, ceea ce ne arată că viața și modelul de trăire al Sf. Grigorie au fost bineplăcute înaintea Sa. De aceea, în cele ce urmează, vom prezenta pe scurt viața Sf. Grigorie și virtuțile sale alese, prin care s-a făcut plăcut înaintea lui Dumnezeu — exemple vrednice de urmat pentru credincioșii Bisericii noastre.

Despre Sf. Grigorie știm că s-a născut pe la anul 780—790 în cetatea Irinopolis, una din cele zece cetăți (decapolis) ale Isauriei, o provincie romană din Asia Mică, de unde își va primi numele de „Decapolitul”. Tatăl său se numea Serghie, iar maică-sa Maria — o femeie foarte evlavioasă, care i-a dat copilului său o educație creștină.

La vârsta de opt ani, tînărul Grigorie a fost dat la școală, dovedind aici multă râvnă și o sete adîncă de a cunoaște tainele vieții. Moștenind de la maică-sa înclinație spre cele religioase, Grigorie frecventa, în timpul liber, bisericile, unde participa la slujbe, se ruga și sorbea cu nesăț învățăturile

Sfintei Evanghelii, pe care căuta apoi să le transpună în viața sa. Astfel de mic s-a deprins cu virtutea cumpătării, a înfrînării și a slujirii dezinteresate a aproapelui. Mai târziu, cînd a început să-și câștige singur existența, săvîrșea și virtutea milosteniei.

Cînd a ajuns la vârsta maturității, părinții lui voiau ca fiul lor să se căsătorească, dar el dorind să ducă o viață feciorelnică, s-a dus într-o mănăstire. Aici are prilejul să cunoască un episcop cu viață îmbunătățită, care se retrăsese în singurătatea mănăstirii din pricina persecuției dezlănțuite de Leon V Armeanul (813—820) împotriva icoanelor și închinătorilor lor. Acesta, văzînd rivna pe care Grigorie o arată față de Mîntuitorul Iisus Hristos și Biserica Sa, l-a sfătuit să intre în cinul monahal și, în acest scop, l-a trimis la niște pustnici ca să-l învețe toate nevoitțele vieții monahale.

La scurt timp după aceasta, Grigorie, sfătuit și de maică-sa care îi încuviințase intrarea în viața monahală, se duce într-o mănăstire din apropierea Constantinopolului, unde era egumen o rudenie de-a mamei sale, cu numele Simeon, care l-a primit cu multă dragoste, îndrumîndu-l în viața monahală, în înțelegerea Sf. Scripturi și a scrierilor Sfinților Părinți.

Viața lui cuminte din această mănăstire a făcut să fie privit de toți viețuitorii ei ca un fel de înger al lui Dumnezeu. Temîndu-se, însă, să nu

cadă din pricina laudelor ce i se aduceau, convins fiind că n-a ajuns la stadiul de îmbunătățire dorit, după 14 ani de viețuire în această mănăstire monahal Grigorie se retrage într-un loc mai puțin umblat ca și mai mult să lucreze pentru desăvîrșirea sa prin posturi aspre, rugăciune intensă, citirea Sf. Scripturi și a altor cărți sfinte, precum și prin muncă manuală.

Asemenea patriarhului Avraam, în urma unei chemări tainice, Grigorie părăsește locul acela retras și pornește în călătorii misionare pentru a cuvînta împotriva prigonitorilor cinstirii sfintelor icoane. În acest scop a vizitat Efesul, Tesalonicul, Corintul, Roma ș.a. și pretutindeni cuvîntul său de învățătură dădea roade bogate, întorcînd pe mulți de la erezia iconoclastă, încît lumea creștină, pe unde trecea, începuse să-l cinstească ca pe un sfînt.

Întorcîndu-se din nou la Constantinopol, se îmbolnăvește din pricina ascezei prea severe și la scurtă vreme Sf. Grigorie și-a dat duhul în mîinile lui Dumnezeu, mîngîiat de rugăciunile confrăților săi monahi.

Sf. Grigorie Decapolitul — după afirmațiile tradiției noastre bisericești — a fost învrednicit de Dumnezeu cu darul facerii de minuni încă în timpul vieții sale pămîntești, iar după trecerea la cele veșnice, prin sfintele lui moaște, a continuat să săvîrșească vindecări de boli sufletești și să fie un izvor de mîngîiere pentru cei care le cereau.

Din acest motiv, în anul 1497, banul Barbu Craiovescu, voind să-și înzestreze ctitoria sa de la Bistrița cu moaște făcătoare de minuni, a cumpărat cu bani grei moaștele Sfîntului Grigorie Decapolitul și le-a așezat în biserica mănăstirii, unde se găsesc și azi adăpostite într-o frumoasă raclă de argint.

În această zi, Biserica noastră ortodoxă ne pune în fața ochilor icoana vieții Sf. Grigorie Decapolitul pentru a ne arăta o cale și un model de conviețuire creștină, prin care putem deveni bineplăcuți lui Dumnezeu. Calea urmată de Sf. Grigorie e cea a credinței nestrămătate în adevărurile evanghelice, e calea virtuților creștinești, a iubirii semenilor noștri, a cumpătării, a smereniei, a răbdării și a înfrînării, însoțită la tot pasul de rugăciunea fierbinte către Părintele ceresc pentru dobîndirea harului necesar de-a putea urma această cale.

Într-una din cîntările de laudă, pe care Biserica le adresează Sfîntului, este prezentată icoana vieții Sf. Grigorie astfel: „Model de înfrînare te-ai făcut și prin dumnezeiescul Duh pe toți i-ai luminat”.

Să ne străduim, deci, și noi ca să urmăm pilda vieții Sfîntului Grigorie, să fim săvîrșitori virtuților creștinești așa cum a fost el, și în felul acesta vom deveni prieteni iubiți ai lui Dumnezeu, creștini adevărați și oameni vrednici. *Sebastian Șebn*

Credințe deșarte

(Urmare din pag. 2)

Și iarăși zice: „Orice bărbat sau femeie dintre voi se va face descîntător sau vrăjitor, cu moarte să se omoare, cu pietre să-l uciideți” (Lev. 20, 27).

Moștenirea, partea acestora este osînda veșnică „în iezerul care arde cu foc și cu pucioasă” (Apoc. 21, 8).

Nu este nici o legătură între credința cea sănătoasă și superstiție, între adevăr și minciună.

Sfîntul Apostol Pavel scria lui Timotei: „Hrănește-te cu cuvintele credinței și ale buneii învățături... ferește-te de basmele cele lumești și băbești...” (I Tim. 4, 6—7).

Luminat și zidit pe piatra credinței adevărate, credinciosul Bisericii noastre este cutezător întru biruința răului, în mergerea înainte fără șovăire și opreală. El este încredințat că nu este fără ocrotitor. Întru această nădejde, cu puterea științei și cu Harul Sfîntului Duh, muncește în liniște și-și mîncă, bucurîndu-se, piinea sa.

Cunoscut să ne fie, deci, din viața duhovnicească a credincioșilor că numai dreapta învățătură a credinței, știința lucrurilor și împlinirilor vremii și lumii, încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și-n puterile proprii vor risipi, precum soarele negurile, rămășițele unor deșertăciuni care nu au ce căuta în viața noastră. Zis-a Domnul: „Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face slobozi” (Ioan 8, 32) vă va mîntui din rătăcirile de falsele credințe.

Să ne străduim deci să cunoaștem cît mai bine adevărul mîntuitor al dreptei noastre credințe, pe care Biserica străbună ni-l propovăduiește de la Mîntuitorul și Sf. Săi Apostoli și, cunoscînd-o, să trăim după voia lui Dumnezeu, spre zidirea vieții și mîntuirea sufletelor noastre. Pr. Gh. Onețiu